

Ku'cs helyett vasrúd

Szeged egyik leg-szebb épülete, az ország egyik legkorszerűbb munkásszállodája, az EVM Csongrád megyei Építőipari Vállalat Kos-suth Lajos sugáru-ti munkásszállása. Nyolc-száz embernek nyújt kényelmes otthont, sző-rakozást, a falakat csempével, műkövel burkolták; a központi fűtés egyenletes me-leget temperál éjjel-nap-pal. Mintegy nyolcszáz ember él itt irigylésre méltó körülmények kö-zött. A nők 105, a nőtlenek 125 forintot fizetnek egyhónapi szál-lásért.

Néhány ember még-is szinte ösmerde mó-don bánik a használati tárgyakkal, az egész szállással. Fogalmaink szerint fantasztikus cse-lekedetről érkeznek hí-rek: vasrúddal feszítet-ték fel a zománcos szo-baajtókat, levették a lámpabúrákat, kiégették a paplanhuzatokat. A legutóbbi leltár nem ke-vezebb, mint 157 kés és 300 pohár eltűnését fe-dezte fel az ékezdéből. És érdemes volna meg-nézni, hogy délutánon-ként a kitakarított fo-lyosók, szobák, társal-gók hány perc alatt sá-rozódznak, piszkolódnak össze.

A munkásszálló kö-rülbelül 30 millió fo-rintba került és életko-rát tekintve nagyon fiat-al. Még egyéves sincs. Némi túlzással az utób-bi hónapok éveket öre-gítettek rajta. A jelenle-gi állapot mindenkép-pen tarthatatlan. Az építőipari vállalatnak, a munkásszállás társadal-mi szervezeteinek rövid időn belül az eddigie-nél jóval hatékonyabb mód-szereket kell találni a rongálók megfékezésé-re. Az építőipar most is jelentős munkaerőgond-dal küzd. Már hallom is: eleve kizárt a radi-kális megoldás, fogni kell minden embert!

Ez rendben is van. De nem árt megneézni, hogy esetenként kiket,

Matkó István

Mit hoz a pálforduló?

A legutóbbi napokban Európa nagyrészen tapasztalt enyhülési folyamat kedden megkezdte. Észak-Euró-pában és a Szovjetunió eu-rópai területén főleg a Ki-jev—Leningrád vonaltól észak-keletre lelassult az enyhe levegő áramlása, sőt Moszkvából kedden délben ismét mínusz 20 fokot jelez-tek a megfigyelők. Közép-Európában még mindig tartja magát az enyhesség, csak a magasabb légrétegekben érezhető a közelgő változás. A két Németország, vala-mint Lengyelország térségé-ben a frissen érkező óceáni és a helyi hidegebb légtö-megek találkozási zónáiban már a szerdára virradó éj-

szaka kiterjedt havazás kez-dődött, majd szerdán Kö-zép-Európa egy részére is átterjedt. Szerda délben ha-vazást jelentettek Miskolc, Debrecen, Kecskemét térsé-géből. A Földközi-tenger térségéből indult légáram-lás hatására Szentgotthárd és Zalaegerszeg környékén kezdődött havazás.

A távprognózis osztályon dr. Berkes Zoltán adott tá-jékoztatót a január 25-i pálfordulóval kapcsolatban vár-ható időjárási változásokról. Elmondotta, hogy az évszá-zados megfigyelések szerint az év leghidegebb időszaka január 20—25-közötti né-hány nap. Az idén azonban — minthogy 1968 tavaszán várható a napfolttevékeny-

ség maximuma — sokkal na-gyobb szerephez jutnak a szélsőségek, s gyakran elto-lódnak az időjárási ritmu-sok. Az idén január 15-e kö-rül volt rendkívül hideg.

A pálforduló az évek 80 százalékában hidegről me-legre vált, s csak 20 szá-zalék esélye van az enyhé-zégre hidegre változásának. Az idei pálforduló nyilvánvaló-an a 20 százalékba sorol: átmeneti enyhesség, havazás után 10—15 napig tartó hi-degebb időszakot hoz. A kö-vetkező egy-két nap alatt az észak-nyugati—nyugati lég-áramlás elgyengül, s való-színűleg helyet ad ismét a kontinentális eredetű hide-gebb légtömegeknek.

„Beszélő papírlapok“ Móra Ferenc íróasztalán

Több, mint háromezer da-rab tenyérnyi papírlap sora-kozik összekötve *Móra Fe-renc hajdani íróasztalán*, me-lyen 4 éve még az író alkot-ta egyszerű elbeszéléseit és regényeit, rendezte régészeti leleteit. A patinás íróasztal most a *Somogyi-könyvtár* olvasótermében áll, a kis pa-pírszeletek pedig a decem-ber havi *kérőlapok*.

Ha beletekintünk a gyűjte-ménybe, érdekes dolgokat árul el. Többek között meg-tudhatjuk, hogy az olvasóter-met főleg egyetemisták, főis-kolások (egy év alatt össze-sen 17 237), középiskolások, kevesebb számban értelmisé-giek és nyugdíjasok látogat-ják. A nagy elfoglaltságú dolgozók inkább kölcsönzik a könyveket.

A „beszélő papírlapok“ szerint az elmúlt évben kö-zel harmincezer használták az olvasótermet helybenol-vasásra. Legnagyobb számban irodalomtörténeti és tár-sadalomtudományi műveket olvastak. Szabó Imre könyv-táros statisztikája alapján ki-mutathatjuk, hogy az *elmúlt év folyamán összesen 32 614 könyv és 41 468 darab hírlap és folyóirat került kézbe!*

Ha az olvasószolgálati csoportvezetőt, Regulí Ernő-t megkérdezzük, arra is fény derül, amiről a lapok hall-ganak.

— Közel kétszázezer könyv áll a tudományra szomjas olvasók rendelkezésére, me-lyet az olvasóteremben hasz-nálhatnak. Gondot fordítunk arra is, hogy például a köte-lező olvasmányokat is meg-találják a diákok.

Jelentős mennyiségben ta-lálhatók az olvasóban folyó-iratok. Felelősük, Gyuris György 275 féle folyóírra ügyel.

— Milyen „újdonságok“ vannak a részleg munkájá-ban?

— A nyáron nagy átrende-zés volt. Ekkor egyesült az olvasóterem, a kölcsönző és a raktár. Ez nem helyi ku-riózum. A korszerű könyvtár ugyanis olyan, hogy minden részleg összeköttetésben van, a munka így folyamatosabb. Mi is erre törekszünk. Azt is most vezettük be, hogy min-den évfordulóra idejében összegyűjtjük a nálunk talá-lható anyagot. Már a Tanács-sadalomtudományi műveket olvastak. Szabó Imre könyv-táros statisztikája alapján ki-mutathatjuk, hogy az *elmúlt év folyamán összesen 32 614 könyv és 41 468 darab hírlap és folyóirat került kézbe!*

Ha az olvasószolgálati csoportvezetőt, Regulí Ernő-t megkérdezzük, arra is fény derül, amiről a lapok hall-ganak.

B. Laczó Katalin

Uj Kossuth-kiadványok

Szocialista hazafiság — szo-cialista történelemszemlélet a címe Benczédi László és Csatári Dániel tanulmányá-nak, amely a Társadalomtu-dományi Intézet első, nagy érdeklődésre számot tartó kiadványa.

Ahogy közeledik az iskolai tanév vége, mind gyakoribbá válik a kérdés: mi legyen az általános iskolák VIII. osz-tályát, illetve a középisko-lák IV. osztályát végző diá-kok további sorsa, milyen pályát válasszanak. Ebben a család és a társadalom szem-

pontjából egyaránt fontos, közérdekű kérdésben segít eligazodni gyakorlati taná-csaival, a lehetőségek reális feltárásával a Szülői Könyv-tár Pályaválasztás előtt cí-mű füzeté és a Nők Maga-zinja Mi legyek? című ké-pep kiadványa.

A Világeseemények dióhéj-ban népszerű sorozat első száma a többi között érde-kes beszámolót közöl a viet-nami események kapcsán is-mét az érdeklődés előterébe került Kambodzsaról.

Universitas, 67

Egyetemista alkotók könyve

Először jelenik meg az or-szág egyetemista tollforgatói-nak közös irodalmi antoló-giája: a 38 fiatal induló költő, író munkáinak címe: *Universitas 67*. Az egyetemi városokban már régebben élő és működő irodalmi al-kotóköri elszigeteltségén, „szegény vidéki rokonná” vá-ló beletörődésén és perspek-tíván kívánt ez a kezdemé-nyezés segíteni.

Végiglapozva a kötetet, el-sősorban a lírai „túltengé-sére” figyelhetünk fel, vizs-gálódva, ennek értékeire, szépségeire is. Szívem sze-rint tulajdonképpen csupán dicsérni szeretném ezt a könyvecskét, elsősorban lé-téért, a kezdők, indulók bá-tortásáért, hogy figyelik az olajkutakat, a munkásvona-tokat, a felnőtteket, egy-

mást, hogy hírt adnak ön-magukról — fontoskodva, vagy naiv-ártatlanul. Csak: csak éppen nagyon kevés eredetiséggel. Azt hiszem, egyetlen hiányossága ez a fiatalok írásainak. Tíz, húsz, ötven évvel ezelőtt is íród-hattak volna ezek a szépen csengő-bongó sorok, prózába öntött vallomások. Nem a tartalmi, formai eredetie-skedést kívánjuk — bár még ennek sincs nyoma az írá-sokban —, hanem az egyéni hangot, merészebb, elemzőbb mondanivalót.

Egy pár szép színvonalas írást persze említhetünk a kötetből, mint Szepesi At-tila Anyám nevére című ver-se, vagy Pardi Anna azonos fájdalmasok fejtegető Me-mto-jak; de Oravecz Imre sorait — szó szerint is —, Csatlós Csaba Olajmezők és Bodó Sándor Koraesti mun-kásvonat című versét egy-aránt dicsérhetjük; úgyszin-tén Maravkó László Ismeri-tek, Szentmihályi Szabó Pé-ter Két vízcepp című, szép szerelmes verseit, vagy a szegediekét, Szepesi Attilán kívül Oláh Évát és Petri Ferencét is. A kevés elbe-szélés között is nehéz az ér-tékítélet: Kenesesi András, Vágassy Imre, Kurucz Gyu-la, Jankó Cecília, Krikovszky Péter írásai egyformán osz-toznak a kezdői dicsőségen.

Jakab Agnes

A spencer

A Hági Étterem felszolgálójának fehér kabátkáját nevezik spencernek. Azért kabátka, mert se nem zakó, se nem mel-lény, viszont vakító-an fehér, ha tiszta. Jellegzetessége, hogy szűk. Viselői szerint ez a jellegzetessége azért érvényesül, mert kínosan testhez-áll. Espedig annyira, hogy mozogni sem lehet benne. Amikor a spencert kinek-ki-nek a méretére szab-

ták, akkor még mu-tató volt, és a cél-szerűségnek is meg-tal felelt. Azóta viszont két tényező közötti eltérést mutatja: a spencer alól kilóg-ing, amit időnként vissza kell gyúrní a nadrágba. A totya-kosságon nem segít a spencerek összecse-relgetése sem, azon egyszerű oknál fog-gal, hogy a kicsiből

nem lehet nagy. Ilyenformán a csi-nosság a legfessebb felszolgálójának is szí-szifuszi törekvés. Ele-get tesz viszont az üzleti előírásoknak: a viseli a spencert, amíg szét nem sza-kad, vagy amíg ész-re nem veszik, hogy a felszolgálók öltözé-ke, formaruhája nem skatulya, amit nem szabad kinőni. Hát istenem, kinőttek. Felnőttek a gyerekek.

L. F.

Csütörtök, 1968. január 25. **DEL-MAGYARORSZAG 5**

Válaszlevél is megtette volna

Lapunk Olvasóink írnák rovatában elég sűrűn szó-esik a Szegedi Ingatlanke-zelő Vállalatról, illetve egy-egy kerületi házkezelősegről. A legtöbb a panasz. Az ol-vasók elmaradt, vagy hosz-szabb idő óta ígérgetett munkákat sürgetnek, s szer-kosztőségünk segítségét ké-rik. A korábbi gyakorlatról eltérően egy-egy konkrét pa-nással kapcsolatban csak kihagyással válaszol az ille-tékes, az IKV. Talán azért, mert nincs sajtófigyelőjük, vagy annyira elfoglaltak?

Példa erre — igaz, hogy a válaszadási határidőn még belül van az IKV — a Ve-resács utca 11. számú ház lakójának, *Gancsa* Lajosnak a panasza. Írta, hogy a szo-ba padozata meg van hajol-va, és félnek attól, hogy le-szakad. A lakás életveszé-lyes, amit nem ő, hanem az IKV egyik művezetője, és egyik technikus állapított meg, akik a helyszínen vizs-gálódta.

A szóbanforgó házat tíz éve újították fel. A mostani panasz akkor még nem áll-hatott fenn, mert a lakás ál-lapota nyilvánvalóan jobb volt. Tóth Sándor, a III. ke-rületi házkezelőség vezetője különösképpen nincs elra-gadtatva a házak tíz évvel ezelőtti felújításától, a Vere-sács utca 11. számú ház ese-tében sem. Kétségtelen, hogy az IKV azóta korszerűbb eszközökkel alaposabban mun-

kát végeztet, és jobban meg-nézi, hogy mire érdemes köl-töztetést, illetve javítást. So-kat költöttek akkor erre a házra is, ahonnan a panasz való.

Hogy mennyi ráfordítást érdemelt akkor ez a ház, ezt eldönteni az IKV feladata volt. A mostani panasz mér-legelése is az övé, de az ös-zszövetés is, hogy annak ide-jén nem kellett volna-e ala-posabb munkát végeztetni?

Drágább ugyanis az a munka, amelyre tíz év után ismét vissza kell térni, és újabb összegeket áldozni rá, mint egyszer megcsinálni, de alaposan.

— Életveszélyről azonban még sincs szó — mondotta Tóth Sándor. — A panasz eredetileg asztalosmunkákra, ajtó és ablakjavításra vonat-kozott, amelyet nem tartot-tunk indokoltnak. Erről ér-tesítettük a panaszost is. Ta-valy novemberben viszont tervező részlegünknel meg-rendeltük a ház statikai vizsgálatát. Ez év január 12-én is kint jártak a helyszí-n és megállapították, hogy a padozat hajlott meg, s azt ki kell cserélni. Ezt soros mun-kiánk közé vettük. A pado-zatcserével egyidőben majd megerősítjük vagy kicserél-jük a födémeket is, hogy a ház állagát javítsuk, a további panaszunk elejét vegyük.

Információit Tóth Sándor az IKV központjában Szabó László tervező-statikustól

kapta. A vizsgálat eredmé-nyében nyilvánvalóan meg-bizik. A probléma orvoslá-sa elől tehát nem tér ki az Ingatlankezelő Vállalat III. kerületi házkezelősége. Bizo-nyára a panaszlevelet író ol-vasónk, *Gancsa* Lajos is megnyugszik a statikai vizs-gálat eredményében, abban, hogy életveszély nem fenye-geti őt és családját. A szűk-séges javítás elvégzésének be-állítása a soros munkák kö-zé azt jelenti, hogy az nem máról holnapra történik.

— Két éven belül sort ke-rítünk a munkára — mon-dotta Tóth Sándor —, ez persze nem azt jelenti, hogy esetleg hozzá ne kezdzenk már az idén.

L. F.

Hajdú Endre